

Protokol o hodnocení kvalifikační práce

Název diplomové práce:

"ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME" / V. K. Novák

Práci předložil student: BcA. MILESSON Sára

Studijní obor a specializace: Design kovu a šperku

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil:

MgA. Milan Mikulaščík

1. Cíl práce

Podle mého názoru studentka Sara Milesson uspokojivým způsobem naplnila deklarované cíle své práce a vytvořila autonomní dílo, které naznačuje, že tvorba autorky obsahuje silný potenciál dalšího pozitivního uměleckého vývoje.

2. Stručný komentář hodnotitele

Diplomantka Sara Milesson předložila zkušební komisi kompaktní a sebevědomé dílo, které zcela přirozeně navazuje na její předešlou tvorbu. Pozitivním prvkem práce je fakt, že svou diplomní prací Sara překračuje hranice média a vytváří práci na pomezí užitého a volného umění, což považují za velmi aktuální princip.

3. Vyjádření o plagiátorství

Neshledal jsem v textu Sary Milesson známky plagiátorství, ani žádné jiné pochybení ve smyslu porušování zásad o poctivém vypracování diplomní práce.

4. Navrhovaná známka a případný komentář

Diplomovou práci studentky Sary Milesson hodnotím stupněm výborně.

Datum: 17.8.2018

Podpis:

Milan Mikuláščík

Oponentský posudek diplomové práce

Sáry Milesson

Přiznám se, že když mne Sára Milesson vyzvala, abych se stal oponentem její diplomní práce, byl jsem trochu překvapený. Médiem šperku se nezabývám, nebyl jsem si zprvu jist, zda jsem právě tou kompetentní osobou. Přesto jsem nemohl odmítnout, zejména, když jsem viděl Sářinu odvalu a urputnost, kdy diplomku suverénně zvládne i v situaci čerstvé maminky. Nutno říci, že to na výsledku není znát a diplomantka předkládá plnohodnotnou a sebevědomou práci, z čehož mám radost.

Shodou okolností v současné době v Národní technické knihovně připravujeme výběrovou retrospektivu prací Vratislava Karla Nováka, duchovního otce plzeňského ateliéru Design kovu a šperku. Profesora, který Sáru před šesti lety přijal do školy, ale bohužel se nedožil doby, kdy studentka obhájí svou závěrečnou práci. Sára připomíná Vratislava Karla Nováka názvem své diplomové práce - "Šperkem je vše, co za něj považujeme".

Studentka v textové části diplomové práce provedla uspokojivou kritickou sebereflexi předešlé tvorby, ve které zevrubně popsala svou obsesi geometrií a s ní spojenou symbolikou, ale zmínila také svůj hluboký vztah k materiální stránce díla. Rozepsala se v neposlední řadě i o filosofickém pozadí, jmenovitě všudypřítomnému principu duality. Podrobně také popsala významové i technické detaily nově vznikajícího díla, které se má stát vyvrcholením a završením jejich dosavadních "výzkumů". Vše doplnila názorným a technickým materiálem. Domnívám se, že tím splnila nároky na teoretickou část diplomové práce.

Pro pochopení světa Sáry Milesson však bylo nutné vidět a zažít dílo osobně. Před několika dny mi studentka svůj projekt odprezentovala ve školním ateliéru a dlužno říci, že byla tato návštěva důležitá, abych práci plně vstřebal. Na základě textu jsem dílo vnímal intenzivně v kontextu fenoménu individuální mytologie v duchu německého umělce Josepha Beuyse. Sářino spojení mědi, antracitového polyuretanu a symbolu kříže mi přímo evokovalo beuysovskou kombinaci filcu, tuku a stejného kříže. Ostatně i forma totemu, či relikviáře odkazuje ke světu mýtů, v němž se zmiňovaný autor pohyboval. Sára je však ve výběru materiálu přeci jen trochu významově bohatší - spojuje starověkou měď, kov, který stál u zrodu metalurgie jako takové s hypermoderním odcizeným polyuretanem. První kov a nezníitelný syntetický materiál - dvě podoby nesmrtelnosti. Je zde také patrný vztah k "nulovému bodu umění" - *Černému čtverci na bílém pozadí* od velekněze suprematismu Kazimíra Maleviče, jehož pionýrskou tvorbu ostatně studentka zmiňuje v textové části práce. Odkaz na křesťanské ikony pak celý mytologický rozměr díla ještě vyostřuje. Během diskuse nad finální fyzickou podobou jsem si nicméně uvědomil, že je zde stále silně přítomen (a neméně důležitý) také princip v jistém smyslu opačný, racionální, konceptuální, pracující se znakovými systémy, sémantikou, seriálním řazením, aleatorickými principy. Tyto postupy používá Sára ve svých grafikách, ale najdeme je částečně také v objektech. Geometrické umění má v českém diskursu bohatou tradici od šedesátých let a je ztělesněno především umělci z okruhu skupiny Konkréťtů či kurátora a umělce Jiřího Valocha. V médiu obrazu bychom jako paralelu Sářiných konceptuálních strategií měli jmenovat především notoricky známého Zdeňka Sýkoru, jehož práce s fenoménem řízené náhody dosáhla světové proslulosti. Jiným pěkným příkladem je Radek Kratina, jehož objekty umožňují vstup diváka, který může modifikovat postavení jednotlivých komponent Kratinových soch. Když z rozhovoru se Sárou vyplynula deklarovaná důležitost interaktivity díla, uvědomil jsem si že

více, než o totem jde o jakousi univerzální stavebnici, která existuje v různých formách a rozměrech - od minuciózního po monumentální. Totem, který ze své "stavebnice" postavila Sára, totiž není povinný, diváci mohou z dílů sestavit v podstatě cokoliv. Mluvíme-li o herním systému a univerzalitě, rád bych zmínil také jednu současnou práci - Free Universal Construction Kit od týmu umělců a vědců z MIT v Bostonu pod vedením Golana Levina. Jde o sadu stavebnicových dílků, na jejichž těle jsou nakombinovány spojovací prvky (výstupky) z deseti různých konkurečních stavebnic (Lego, Duplo, Krinkles, Tinkertoys a další). Dílky tak fungují jako jakési adaptéry umožňující stavět a spojovat dohromady současně komponenty z různých původně nekompatibilních stavebních systémů. Zarámovaná svoboda.

Další zajímavá významová vrstva diplomního výstupu Sary Milesson je dána plánovaným místem instalace díla - na hradě Rotštejn. Veřejný prostor ovšem skýtá zcela reálné riziko odcizení částí instalace, zejména z důvodu přítomnosti měděného plechu. Autorka v této věci zaujímá až fatalistický postoj a prohlašuje, že je s případnou ztrátou části díla smířena a považuje ji za integrální součást svého mýtu.

V práci Sary Milesson se vrství celá řada přístupů, vlivů, odkazů na etablovaná umělecká díla z dávné i nedávné minulosti. Tento postmoderní přístup je také v souladu s důrazem, který Sára ve svém textu klade na dualitu. Právě dualita je jedním z klíčových fenoménů postmoderní teorie. Studentce ovšem nic nebrání v tom volit exaktní formu, geometrii. Sára přitom ke geometrii přistupuje jako v době prvotních řeckých filosofů, kdy byly světy vědy, matematiky a mýtů spojeny v jeden komplexní systém. Paradoxně, přestože Sára tolik mluví o dualitě, dopracovává se k všeobjímající jednotě, ve které se snoubí principy kombinatoriky, když řadí jednotlivé znaky svého systému, s rejstříkem významově bohatých prvků osobní mytologie a živočišné materiálnosti. Dualita a univerzální jednota jako dvě strany téže mince.

Navrhuji Sárě Milesson ohodnotit známkou výborně a propůjčit jí titul absolventky.

Milan Mikuláščík
17. 8. 2018

